



Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelukohtainen sääntökirja

Kuntouttava työtoiminta

Sisällysluettelo

1	Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset	3
1.1	Henkilöstö ja osaaminen	3
1.2	Laadunhallinta ja valvonta.....	4
1.3	Tilat, laitteet ja välineet.....	4
1.4	Turvallisuus	5
2	Kuntouttavan työtoiminnan palvelukuvaus	5
2.1	Asiakkuuden prosessi	5
2.2	Palvelun sisältö	6
2.2.1	Yksilövalmennus	6
2.2.2	Ryhmävalmennus	7
2.2.3	Kartoittava kuntouttava työtoiminta	9
2.2.4	Työ- ja toimintakykyä edistävä kuntouttava työtoiminta	10
3	Palvelukerran peruutus, palvelun keskeytyksen ja poissaolojen tarkenteet, poikkeustilanteet	11
4	Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute.....	13
5	Palvelusetelin arvo ja hinnoittelu	13
6	Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta	14

Työikäisten kuntouttavan työtoiminnan palvelut

Tämä työikäisten kuntouttavan työtoiminnan palvelukohtainen sääntökirja toimii liitteenä Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelusetelin yleiseen sääntökirjaan. Tämän asiakirjan sisältämät täsmennykset ovat voimassa kuntouttavan työtoiminnan palvelusetelipalvelujen tuottamisessa yleisen sääntökirjan säännösten lisäksi. Tämä sääntökirja tulee voimaan 1.1.2024 ja on voimassa toistaiseksi. Tätä sääntökirjaa sovelletaan myös ennen edellä mainittua päivämäärää tapahtuvissa palvelutuottajien hyväksymisissä.

1 Palvelun kuvaus ja palvelun vähimmäisvaatimukset

Kuntouttava työtoiminta perustuu sosiaalihuoltolakiin 1301/2014 ja sitä määrittää laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189. Kuntouttavan työtoiminnan palvelut on tarkoitettu 18–64-vuotiaille pohjoissavolaisille, joilla on työnhaku voimassa ja jotka saavat työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea. Kuntouttava työtoiminta perustuu monialaiseen työllistymissuunnitelmaan tai aktivointisuunnitelmaan. Kuntouttava työtoiminta on työllistymistä edistävää sosiaalipalvelu, joka auttaa työtoiminnan asiakasta pääsemään kohti työtä, koulutusta tai työvoimapalveluita parantamalla asiakkaan elämänhallintaa sekä työ- ja toimintakykyä.

Kuntouttavan työtoiminnan lain mukaan kuntouttavaa työtoimintaa ei voi hankkia yritykseltä. Tämä ei kuitenkaan koske kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvalla henkilölle annettavaa tukea ja ohjausta. Näin ollen kuntouttavan työtoiminnan palvelusetelillä voidaan hankkia yksilövalmennusta myös yritykseltä.

1.1 Henkilöstö ja osaaminen

1. Kuntouttavan työtoiminnan palvelusetelipalveluja koskien palveluntuottajan työryhmässä on oltava mukana ja asiakkaiden tarpeen mukaisesti asiakkaiden käytettävissä riittävästi sosiaalihuollon ammatillista osaamista. Ensisijaisena vaatimuksena on vähintään yksi (1) sosionomi amk tai aiempi sosiaalis kasvattaja/-ohjaaja tai sosiaalityöntekijä (SHL 1301/2014 § 17). Muita koulutuksia arvioidaan tapauskohtaisesti palveluntuottajaksi hakeutumisen yhteydessä siten, että hyväksyttynä voidaan pitää sellaista yhteiskuntatieteellistä sosiaalialan korkeakoulututkintoa, joka turvaa riittävän osaamisen nimenomaisesti sosiaalisen toimintakyvyn tukemisen näkökulmasta (esim. sosiaalipsykologia, sosiologia, sosiaalipedagogiikka). Laillistettujen tai nimikesuojattujen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden nimikkeitä käyttävien työntekijöiden tulee olla merkittynä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden rekisteriin. Myös sijaisilla on oltava tehtävien edellyttämä osaaminen. Yhteisöpedagogin koulutus on hyväksyttävä, jos aluehallintovirasto on rekisteröinyt yksityisen sosiaalihuollon luvan kuntouttavaan työtoimintaan kyseisellä koulutuksella ja riittävällä kohderyhmään kohdistuvalla työkokemuksella.
-

2. Kohdan 1 lisäksi kuntouttavan työtoiminnan palveluihin sisältyvää yksilövalmennusta ja ryhmävalmennusta toteuttavalla asiakastyötä tekevällä tulee olla kohderyhmän tarpeet huomioiden ensisijaisesti ammattikorkeakoulu- tai entinen opistoasteen tasoinen sosiaali- tai terveydenhuollon koulutus. Myös keskiasteen sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus on soveltuva silloin, kun työntekijä on em. koulutuksen lisäksi suorittanut kohderyhmälle soveltuvan mielen-terveys- ja tai päihdetyön erikoisammattitutkinnon tai neuropsykiatrisen valmentajan tutkinnon.
3. Kohdan 1 lisäksi työvalmennusta toteuttavana työntekijänä voi toimia eri alojen ammattihenkilöstöä. Työntekijän tulee olla henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan palvelun käyttäjien kanssa työskentelyyn soveltuva, tehtävänsä hyvin perehdytetty ja luotettava.

1.2 Laadunhallinta ja valvonta

Palvelusetelituottajan tulee yleisen sääntökirjan ohjeistuksen lisäksi toimittaa palveluntuottajaksi hakeutumisen yhteydessä ja tarvittaessa myöhemmin seuraavat tiedot hyvinvointialueelle:

- Toiminnan palvelukuvaukset koskien tarjottavia kuntouttavan työtoiminnan palveluja
- Henkilöstölomake
- Omavalvontasuunnitelma
- Oikeaksi todistettu kopio vakuutuksista (vastuuvakuutus, ryhmävakuutus henkilövahingoille ja aineellisille vahingoille)
- Verohallinnon todistus maksetuista veroista ja sosiaaliturvamaksuista
- Vakuutusyhtiön todistus suoritetuista eläkevakuutusmaksuista
- Oikeaksi todistettu kopio aluehallintoviranomaisen toimiluvasta tai ilmoituksesta yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen rekisteriin merkitsemisestä
- Selvitys alihankkijoista alihankkijoita käyttäviltä palveluntuottajilta

Yleisen sääntökirjan säädösten lisäksi kuntouttavan työtoiminnan palveluiden osalta hyvinvointialueen ja palvelusetelituottajan seurantatapaamisia pidetään tarpeen mukaisesti. Hyvinvointialueen edustaja toimii kokouksissa koollekutsujana. Palveluntuottajan edustajan/-jien tulee osallistua seurantatapaamisiin ilman erilliskorvausta.

1.3 Tilat, laitteet ja välineet

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelu toteutetaan palvelumuotoon soveltuvassa ja tarkoituksenmukaisessa toimintaympäristössä huomioiden palvelutoimintaan liittyvät vahinko- / turvallisuusriskit. Palveluntuottaja vastaa kaikista toimintaan liittyvistä tiloista, laitteista ja välineistä. Käytössä on oltava soveltuvat tilat asiakkaille sähköisen asioinnin opetteluun.

1.4 Turvallisuus

Palveluntuottaja vastaa kokonaisuudessaan palvelun turvallisuuteen liittyvistä asioista sekä huolehtii palvelussa tarvittavista mahdollisista suojavaatteista ja – varusteista sekä muista materiaaleista.

Hyvinvointialue on vakuuttanut kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvan työtapa-turman ja ammattitaudin varalta noudattaen työtapaturma- ja ammattitautilakia ([459/2015](#)). Tällöin kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvaan sovelletaan, mitä mainitussa laissa säädetään työntekijästä, ja hyvinvointialueeseen sovelletaan, mitä mainitussa laissa säädetään työnantajasta. ([8.7.2022/591](#))

Kuntouttavan työtoiminnan palveluissa palveluntuottajalla on oltava voimassa vastuuvakuutukset riittävällä laajuudella. Palveluntuottaja ottaa toimintansa edellyttämät vakuutukset asiakkaiden henkilövahinkoja ja palveluun liittyvässä toiminnassa mahdollisesti aiheutuvia asiakkaan omaisuuteen kohdistuvia vahinkoja varten. Palveluntuottaja vastaa asiakkaan omaisuuteen kohdistuvista palvelutoiminnassa aiheutuvista vahingoista palvelutapahtuman aikana.

Lisäksi palveluntuottaja vastaa vakuutuksista koskien palvelutoiminnassa mahdollisesti vieraaseen sekä omaan omaisuuteen kohdistuviin vahinkoihin. Vakuutusmäärän tulee olla palvelutoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien henkilövahinkojen korvaamiseen ja joka muilta ehdoiltaan vastaa tavanomaista vastuuvakuutus käytäntöä. Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Hyvinvointialue ei vastaa palveluntuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista, eikä asiakas voi tulla vastuulliseksi toiminnassa tapahtuviin vahinkoihin.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa vahingosta viipymättä sosiaalihuollon omatyöntekijälle.

2 Kuntouttavan työtoiminnan palvelukuvaus

2.1 Asiakkuuden prosessi

Sosiaalihuollon omatyöntekijä arvioi asiakkaidensa palvelutarpeet ja tekee aktiivointisuunnitelman / monialaisen työllistymissuunnitelman yhdessä asiakkaan, kuntakokeilun tai TE-toimiston kanssa. Sosiaalihuollon omatyöntekijä tekee palvelupäätöksen kuntouttavasta työtoiminnasta. Asiakkaan prosessivastuu säilyy sosiaalihuollossa omatyöntekijällä palvelun ajan. Hän toimii asiakkaan yhteyshenkilönä ja tekee tarpeenmukaista yhteistyötä palveluntuottajan, kuntakokeilun tai TE-toimiston sekä muun verkoston, kuten hoitotahon tai KELA:n kanssa asiakkaan kokonaisprosessin edistämiseksi.

Kuntouttava työtoiminta perustuu joko TYP-toiminnassa laadittuun monialaiseen työllistymissuunnitelmaan tai asiakkaan, hyvinvointialueen ja kuntakokeilun/TE-toimiston yhdessä laatimaan aktivointisuunnitelmaan.

Asiakkaalle tulee palveluntuottajan taholta nimetä vastuuhjaaja heti sopimusta tehtäessä ja asiakkaan sekä sosiaalihuollon omatyöntekijän on oltava tietoinen siitä, kuka vastuuhjaaja on. Vastuuhjaaja on pääasiallisesti vastuussa asiakkaan kuntouttavan työtoiminnan toteutumisesta palveluntuottajan palvelussa sopimuksen mukaisesti. Vastuuhjaaja yhdessä sosiaalihuollon omatyöntekijän kanssa huolehtii siitä, että asiakkaan tavoitteiden toteutumista tuetaan ja seurataan.

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan asiakkaan kuntouttavan työtoiminnan aloittamista työtoimintapaikan pääluottamusmiehelle (Laki kuntouttavasta työtoiminnasta Luku 4 pykälä 16).

2.2 Palvelun sisältö

Asiakkaan tarpeiden mukaan palvelua voidaan toteuttaa fyysisesti läsnä olevan palvelutavan lisäksi etävalmennuksena puhelimitse tai hyödyntäen sähköisiä välineitä huomioiden salassapidon sekä tieto- ja yksilönsuojan turvaaminen asiakaspalvelutilanteissa. Palvelun toteutustavat, mahdollisen etävalmennuksen osuus ja käytettävät välineet tulee arvioida ja sopia yhdessä asiakkaan ja hänen sosiaalipalvelujen omatyöntekijän kanssa sekä kirjata tiedot asiakkaan ja palveluntuottajan väliseen sopimukseen. Kuntouttavaa työtoimintaa ei voida toteuttaa pelkästään etävalmennuksena.

2.2.1 Yksilövalmennus

Palvelun tarkoituksena on tarjota asiakkaille yksilöllisiin palvelutarpeisiin vastaavaa valmennusta. Palvelun avulla halutaan ensisijaisesti aikaansaada muutosta hyvinvointiin ja kuntoutumiseen yhdessä sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Yksilövalmennuksen tarkoituksena on, että asiakas saa tarvitsemaansa arjenhallintaa, työelämävalmiuksia ja työkykyä tukevaa ammatillista tukea, ohjausta ja valmennusta. Yksilövalmennuksen avulla halutaan aikaansaada asiakkaan oman toimijuuden vahvistuminen ja pitkäkestoisia työllisyysvaikutuksia.

Palvelun sisältö:

1. Palvelu toteutetaan aina asiakkaan yksilölliseen aktivointisuunnitelmaan tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan ja tavoitteisiin perustuen.
 2. Asiakkaalle hankittava yksilövalmennus sisältää mm. palveluohjauksellisia elementtejä, opiskeluvaikeuksien sparrausta ja motivointia.
 3. Säännöllinen ja tiivis yhteistyö työtoimintapaikan kanssa, esimerkiksi seurantaikäntien avulla. Havaintotietojen kerääminen asiakkaan työ- ja toimintakyvystä.
-

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

4. Tärkeää on tukea asiakasta omassa roolissaan omien tavoitteiden tunnistamisessa konkreettisella toiminnan tasolla ja toteuttamisessa palveluprosessin aikana. Yksilövalmennusta ei voida toteuttaa työtoiminnan ohessa.
5. Asiakkaan tukemista sähköisessä asioinnissa
6. Nopea reagointi asiakkaan muuttuviin tilanteisiin asiakkaan kanssa sekä yhteydenotto sosiaalihuollon omatyöntekijään.
7. Väliraportit palautetaan 3 vk ennen jakson päättymistä sosiaalihuollon omatyöntekijälle. Loppuraportti palautetaan viimeistään 2 viikkoa jakson päättymisestä. Loppuraportin tulee sisältää koosteen, jossa tulee esiin yhdessä sovittuihin tavoitteisiin peilaten palvelun aikana toteutuneet muutokset, keinot ja esimerkit esiin nostaan sekä realistisen jatkosuunnitelman.

Palvelun tarkoituksena on vahvistaa asiakkaan toimijuutta työtoiminnassa ja omassa arjessaan, tukea siten hyvinvoinnin vahvistumista ja voimaantumista kohti työtä tai opiskelua:

- tuottaa yhdessä tietoa asiakkaan ja työtoimintapaikan kanssa asiakkaan omista kyvyistä, voimavaroista ja tulevaisuuden mahdollisuuksista sekä mahdollisista työ- ja toimintakyvyn rajoitteista suhteessa työelämän vaatimuksiin
- edistää asiakkaan hyvinvointia ja terveyttä suhteessa asiakkaan kanssa sovittuihin tavoitteisiin, kuten asenteet ja motivaatio, fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä osaamisen vahvistaminen tukien asiakkuuden toimijuutta erilaisia keinoja hyödyntäen
- tukea asiakkaan tulevaisuuden suunnitelmien tekemistä yhdessä sosiaalihuollon omatyöntekijän kanssa huomioiden palveluohjauksen tarpeet.
- rohkaista ja vahvistaa asiakkaan muutosvalmiutta muihin palveluihin tai opiskelu- ja työelämään siirtymiseksi huomioiden paikkakunnan ja alueen palvelumahdollisuudet
- auttaa tiedostamaan asiakkaan realistista elämän- ja terveydentilannetta sekä niiden vaikutusta jatkosuunnitelmiin

Palvelu toteutetaan 3-4 kuukauden jaksoissa. Jakson maksimi tuntimäärä on 30 h.

2.2.2 Ryhmävalmennus

Palvelun tarkoituksena on tarjota asiakkaalle ryhmätoimintaa, joka edistää yksilöllisesti työ- ja toimintakykyä sekä tukee kuntoutumista kohti työelämää tai opiskelua. Ryhmävalmennus vahvistaa toiminnallisuuden sekä vertaisuuden kautta asiakkaan hyvinvointia. Palvelun tavoitteena on selvittää ja vahvistaa yhdessä asiakkaan ja mahdollisen verkoston kanssa hänen elämäntilannettaan, tarvittavia palveluita, tukea asiakasta löytämään itselleen keinoja ja mahdollisuuksia oman toimintakyvyn vahvistumiseksi palvelun aikana ja myös palvelun jälkeen.

Palvelun sisältö:

1. Palvelu toteutetaan aina asiakkaan yksilölliseen aktivointisuunnitelmaan / monialaiseen työllistämissuunnitelmaan ja yhdessä sovittuihin tavoitteisiin perustuen

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

2. Yhden (1) ryhmävalmennuskerran kesto on 4 tuntia palveluntuottajan määrittelemänä aikana. Ryhmän koko voi olla maksimissaan 12 asiakasta.
3. Ryhmävalmennus toteutetaan joko suljettuna ryhmänä (kaikilla osallistujilla tietynä ajankohtana alkava ja päättyvä ryhmäpalvelu) tai avoimena ryhmänä (asiakas aloittaa ja päättää ryhmäpalvelussa yksilöllisesti määräytyvinä ajankohtina hänelle myönnetyn palvelusetelin mukaisesti).
4. Yksilökeskustelujen tarkoituksena on huolehtia asiakkaiden henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumisesta, jotka sovittu yhdessä asiakkaan ja asiakkaan sosiaalipalvelun omatyöntekijän kanssa.
5. Ryhmävalmennuksen lisäksi palveluun kuuluu yksilökeskusteluja tukemaan suunnitelmassa etenemistä. Jokaisen asiakkaan tulee saada ryhmävalmennuksen aikana yksilökeskustelua vähintään 1-2 h/kk suhteessa asiakkaan henkilökohtaisiin yhdessä asetettuihin tavoitteisiin nähden.
6. Yksilökeskustelujen tarkoituksena on huolehtia asiakkaiden henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumisesta, jotka sovittu yhdessä asiakkaan ja asiakkaan sosiaalipalvelun omatyöntekijän kanssa.
7. Palvelujakson aikana tulee arvioida asiakkaan tavoitteiden saavuttamista ja palvelun vaikuttavuutta yhdessä asiakkaan kanssa. Tavoitteena on siten vahvistaa asiakkaan itsetuntemusta ja omien vaikutusmahdollisuuksien tiedostamista.
8. Loppuraportti palautetaan sosiaalihuollon omatyöntekijälle viimeistään 2 viikkoa jakson päättymisestä. Loppuraportin tulee sisältää koosteen, jossa tulee esiin yhdessä sovittuihin tavoitteisiin peilaten palvelun aikana toteutuneet muutokset, keinot ja esimerkit esiin nostaen sekä realistisen jatkosuunnitelman.

Ryhmävalmennuksen teemojen tulee tarjota asiakkaalle keinoja, jotka tukevat asiakkaan hyvinvointia ja kuntoutumista. Esimerkkejä palvelun teemoista:

- Sosiaalinen vahvistuminen
- Arjen vahvistuminen, kuten talouden ja rahankäytön taidot, asumisen taidot, ajankäytön taidot, mielen hyvinvointi
- Hyvinvointia liikkumisesta ja ruuasta
- Riippuvuus ja riippuvaisten läheiset
- Tulevaisuuden mahdollisuudet ja keinot

Palvelun sisältöä tulee täsmentää palvelun alkaessa huomioiden ryhmään osallistuvien asiakkaiden tavoitteet ja tarpeet palvelulle.

Palvelu toteutetaan 3–4 kuukauden jaksoissa. Ryhmätapaamisia voi olla 1–2 päivänä viikossa. Ryhmävalmennuskerrat ovat velvoittavia kuntouttavan työtoiminnan lain nojalla.

2.2.3 Kartoittava kuntouttava työtoiminta

Palvelun tavoitteena on arvioida asiakkaan työllistymisen edellytyksiä ja tunnistaa palvelutarpeet. Tarkastelun keskiössä ovat työllistymiseen tarvittavat henkilökohtaiset voimavaratekijät (terveys, työ- ja toimintakyky, osaaminen, asenteet ja motivaatio). Hyvin tehty arvio antaa realistisen kuvan asiakkaan työtoimintakyvystä, voimavaroista ja osaamisesta sekä niissä ilmenneistä haasteista ja rajoitteista.

Palvelun sisältö

1. Palvelu toteutetaan aina asiakkaan yksilölliseen aktivointisuunnitelmaan / monialaiseen työllistymissuunnitelmaan ja yhdessä sovittuihin tavoitteisiin perustuen.
2. Työtehtävien tulee olla asiakkaan kyvyt ja voimavarat huomioivia, mielekkäitä ja monipuolisia, jotta asiakkaan työ- ja toimintakykyä voidaan arvioida mahdollisimman kattavasti työvalmentajan toimesta.
3. Työtehtävien tulee olla luonteeltaan avustavia eikä asiakas voi olla esim. vastuussa kassasta tai toimia autonkuljettajana. Lisäksi työtoiminnalla ei saa korvata työ- tai virkasuhteessa tehtävää työtä.
4. Vastuuohjaaja huolehtii asiakkaan perehdyttämisestä, ohjaamisesta ja arvioinnista.
5. Yksilövalmennuksella tuetaan asiakasta tavoitteiden toteuttamisessa asiakkaan toimijuutta vahvistaen yksilölliset tarpeet ja tavoitteet huomioiden
6. Asiakkaan tukemista sähköisessä asioinnissa
7. Työvalmennuksessa asiakas saa viikoittain ryhmä- ja/tai yksilötasolla palautetta työssä suoriutumisesta, onnistumisesta ja haasteista. Asiakkaan oma kokemus ja arvio ovat keskeisiä. Työvalmentaja dokumentoi yhteisen arvion työ- ja toimintakyvystä käytännön esimerkein verraten sitä työelämän vaatimuksiin
8. Nopea reagointi ja yhteys sosiaalihuollon omatyöntekijälle, mikäli asiakkaan tilanteessa tapahtuu, oleellisia muutoksia tai kuntouttavan työtoiminnan sisältöä halutaan muuttaa.
9. Välitön ilmoittaminen sosiaalihuollon omatyöntekijälle pitkittyneistä poissaoloista sekä tilanteista, jotka eivät etene suunnitelman ja yhdessä sovittujen tavoitteiden mukaisesti
10. Loppupalaveri ja tarvittaessa välipalaveri asiakkaan, palveluntuottajan ja sosiaalihuollon omatyöntekijän kanssa.
11. Palvelun päättyessä kirjallinen loppuraportti asiakkaan palvelujaksosta ja sen lopputulemasta sisältäen jatkosuunnitelman. Loppuraportti palautetaan viimeistään 2 viikkoa jakson päättymisestä

Palvelussa tulee kuvata konkreettisten esimerkkien avulla asiakkaalle ja sosiaalihuollon omatyöntekijälle valmennuksen aikana sekä yhteistyöpalavereissa seuraavia asioita:

- asiakkaan tämänhetkistä elämäntilannetta sekä työ- ja toimintakykyä niin arjessa kuin työtoiminnassa.
 - asiakkaan sitoutumista jakson aikana sovittuihin työtehtäviin, työaikoihin ja jakson aikana sovittujen tavoitteiden työstämiseen.
 - asiakkaan muutosvalmiutta sovittuihin tavoitteisiin nähden.
-

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

-
- keinoja ja välineitä sovittujen tavoitteiden työstämiseksi. Tärkeää tuoda esiin myös palvelut ja tuet, joita tarjottu.
 - tunnistaa yhdessä asiakkaan kanssa haasteita ja voimavaratekijöitä, jotka vaikuttavat työ- ja toimintakykyyn niin työssä kuin vapaa-ajalla, jaksamiseen, hyvinvointiin, osaamiseen sekä oppimiskykyyn ja motivaatioon.
 - Keskiössä voi olla myös tarkkaan määritellyn rajoitteen tai diagnoosin vaikutus työllistymissuunnitelman tekemiseen ja kuntoutumiseen niin arjen toimivuuden kuin työ- ja opiskeluvaihtoehtojen osalta
 - Kerätä yhdessä asiakkaan kanssa havaintotietoja dokumentoiden koko prosessin ajan huomioiden tapahtuneet muutokset.
 - Tehdä yhteistyötä asiakkaan verkoston kanssa

Palvelu toteutetaan 3–4 kuukauden jaksossa, jonka aikana henkilö voi osallistua työtoimintaan 1–4 päivänä viikossa 4–6 tuntia päivässä.

2.2.4 Työ- ja toimintakykyä edistävä kuntouttava työtoiminta

Työ- ja toimintakykyä edistävän kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on edistää asiakkaan työ- ja toimintakyvyn kehittymistä niin, että hän pystyy vastaanottamaan työllistymistä edistäviä palveluja, etenemään kohti opiskelua tai jatkamaan asiakkaan tilannetta hyödyttäviin palveluihin.

Palvelun sisältö

1. Palvelu toteutetaan aina asiakkaan yksilölliseen aktivointisuunnitelmaan tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan ja tavoitteisiin perustuen
 2. Tarkoituksenmukaista, asiakkaan kyvyt ja voimavarat huomioivaa työtä sekä ohjausta ja työvalmennusta. Työtehtävien tulee olla monipuolisia, jotta asiakkaan työ- ja toimintakykyä voidaan havainnoida ja osaamista sekä toimijuutta vahvistaa mahdollisimman kattavasti työvalmentajan toimesta.
 3. Perehdyttämistä ja ohjaamista työssä suoriutumiseksi, huomioiden asiakkaan tarpeet.
 4. Työtehtävien tulee olla luonteeltaan avustavia eikä asiakas voi olla esim. vastuussa kassasta tai toimia autonkuljettajana. Lisäksi työtoiminnalla ei saa korvata työ- tai virkasuhteessa tehtävää työtä.
 5. Yksilövalmennus asiakkaan tukemiseksi sovittujen tavoitteiden mukaisesti. Tärkeää on tukea asiakasta omassa roolissaan omien tavoitteiden tunnistamisessa konkreettisella toiminnan tasolla (ja toteuttamisessa palveluprosessin aikana). Osa yksilövalmennuksesta voidaan toteuttaa ryhmämuotoisena, kun se tukee asiakkaan tavoitteita. Yksilövalmennusta ei voi toteuttaa työnteon ohessa.
 6. Asiakkaan tukemista sähköisessä asioinnissa
 7. Aktiivista viikoittaista työvalmennusta ryhmä- ja/tai yksilötasolla, jossa asiakas saa palautetta työstään ja kuulee havaintotietoa työstään tuoden esiin/arvioiden työvalmentajalle myös omia havaintojaan. Työssä ilmenevien haasteiden ja onnistumisten sekä valmennuksessa havaittujen muutosten dokumentointi esimerkein suhteessa työelämän vaatimukseen nähden.
-

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

8. Nopea reagointi asiakkaan muuttuviin tilanteisiin asiakkaan kanssa sekä yhteydenotto sosiaalihuollon omatyöntekijään.
9. Välitön poissaoloista ilmoittaminen sosiaalihuollon omatyöntekijälle tilanteista, jotka eivät etene suunnitelman ja yhdessä sovittujen tavoitteiden mukaisesti
10. Väiliraportit palautetaan 3 vk ennen jakson päättymistä sosiaalityöhön asiakkaan omatyöntekijälle. Loppuraportti palautetaan viimeistään 2 viikkoa jakson päättymisestä. Loppuraportin tulee sisältää koosteen, jossa tulee esiin yhdessä sovittuihin tavoitteisiin peilaten palvelun aikana toteutuneet muutokset, keinot ja esimerkit esiin nostaten sekä realistisen jatkosuunnitelman.

Palvelun tarkoituksena on vahvistaa asiakkaan toimijuutta työtoiminnassa ja omassa arjessaan, tukea siten hyvinvoinnin vahvistumista ja voimaantumista kohti työtä tai opiskelua:

- tuottaa yhdessä tietoa asiakkaan kanssa tämän omista kyvyistä, voimavaroista ja tulevaisuuden mahdollisuuksista sekä mahdollisista työ- ja toimintakyvyn rajoitteista
- edistää asiakkaan hyvinvointia ja terveyttä suhteessa asiakkaan kanssa sovittuihin tavoitteisiin, kuten asenteet ja motivaatio, fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä osaamisen vahvistaminen tukien asiakkuuden toimijuutta erilaisia keinoja hyödyntäen
- tarjota mielekästä ja merkityksellistä tekemistä ja vahvistaa sosiaalisia kontakteja
- tukea asiakkaan tulevaisuuden suunnitelmien tekemistä yhdessä sosiaalihuollon omatyöntekijän kanssa huomioiden palveluohjauksen tarpeet.
- rohkaista ja vahvistaa asiakkaan muutosvalmiutta muihin palveluihin tai opiskelu- ja työelämään siirtymiseksi huomioiden paikkakunnan ja alueen palvelumahdollisuudet
- totuttaa säännölliseen päivärytmiin ja toimintaan suunnitelman mukaisesti
- auttaa tiedostamaan asiakkaan realistista elämän- ja terveydentilannetta sekä niiden vaikutusta jatkosuunnitelmiin.

Palvelu toteutetaan 3–4 kuukauden pituisissa jaksoissa, jakson aikana henkilö voi osallistua työtoimintaan 1–4 päivänä viikossa 4–6 tuntia päivässä.

3 Palvelukerran peruutus, palvelun keskeytyksen ja poissaolojen tarkenteet, poikkeus-tilanteet

Kuntouttavan työtoiminnan palveluja koskien asiakkaan ja palveluntuottajan välisen sopimuksen tulee noudatella tämän asiakirjan liitteenä 1 (Palvelusopimuksen sisältö) olevaa runkoa. Palveluntuottaja vastaa sopimuksen laatimisesta.

Palveluntuottajan on otettava uusi asiakas vastaan viipymättä palvelun tilaamisesta tai asiakkaan ja asiakkaan sosiaalihuollon omatyöntekijän kanssa aloituksesta erikseen sopien.

Palveluntuottaja voi laskuttaa palvelusta toteutuneiden palvelutuntien tai -päivien mukaisesti. Asiakkaasta johtuvista syistä toteutumattomista palvelukerroista

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

aiheutuneita kuluja voi laskuttaa yhden (1) tunti-/päivähinnan kuukaudessa. Toteutumatta jääneeksi palvelukerraksi katsotaan sellainen sovittu tapaaminen/toimintapäivä, jonka asiakas peruuttaa sovittun tapaamisajankohdan kanssa samana päivänä.

Jos palvelun aloittamisen jälkeen ilmenee, ettei asiakkaalla ole edellytyksiä hyötyä kyseisestä palvelusta, tulee mahdollisiin toiminnan/osallistumisen esteisiin kiinnittää huomiota ja pyrkiä yhdessä asiakkaan kanssa tunnistamaan syyt esteille sekä poistamaan ne. Mikäli palvelu ei näydy asiakkaalle tarkoituksenmukaisena, palvelua ei tule tarpeettomasti jatkaa. Tällöin palveluntuottajan tulee olla viivytyksettä yhteydessä asiakkaan sosiaalihuollon omatyöntekijään ja selvittää asia tapauskohtaisesti.

Jos palvelu keskeytyy tai ei käynnisty lainkaan asiakkaasta johtuvista syistä, palveluntuottajan tulee olla välittömästi yhteydessä asiakkaan sosiaalihuollon omatyöntekijään. Keskeytyneissä palveluprosesseissa palveluntuottaja voi laskuttaa toteutuneiden palveluiden osalta.

Palveluntuottajan tulee tuntea poissaoloja koskevat kriteerit. Palveluntuottajan tulee pitää kirjaa asiakkaan poissaoloista ja niiden syistä. Poissaolo tarkoittaa selkeää päivää, jona palvelu järjestetään ja jolloin asiakkaan olisi tullut osallistua siihen. Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan poissaoloista Kelaan.

Yli 3 päivää kestävästä sairauspoissaolosta on asiakkaan toimitettava Kelaan terveydenhoitajan tai lääkärin todistus. Toistuvissa poissaolotilanteissa voidaan sairauspoissaolotodistus vaatia jo ensimmäisestä poissaolopäivästä alkaen.

Jos asiakkaan kanssa sovittu palveluun liittyvä tapaaminen/osallistumiskerta ei toteudu asiakkaasta johtuvista syistä (esim. asiakas ei tule paikalle), palveluntuottajan on välittömästi pyrittävä olemaan yhteydessä asiakkaaseen. Jos tapaamiset eivät toteudu asiakkaasta johtuvista syistä toistuvasti (esim. viikon sisällä olevat peräkkäiset sovitut tapaamiset) ilman perusteltua syytä tai poissaolot jatkuvat asiakkaan kanssa asian selvittämisestä huolimatta, palveluntuottajan tulee olla yhteydessä asiakkaan sosiaalipalvelujen omatyöntekijään viivytyksettä.

Palveluntuottaja voi peruuttaa sovitun valmennusajan, jos sijaistyöntekijän käyttäminen ei kyseisessä tilanteessa ole asiakkaan kannalta tarkoituksenmukaista. Peruuntumisesta on ilmoitettava asiakkaalle välittömästi peruuntumiseen johtavan tiedon tultua. Palveluntuottaja ei voi laskuttaa varattua palveluntuottajasta johtuvasta syystä peruttua aikaa ja on velvollinen sopimaan asiakkaan kanssa uuden korvaavan ajan. Tilanne tulee dokumentoida asiakkaan päivittäisasiakaskertomukseen.

4 Käyntitiedot, kirjaaminen ja palvelupalaute

Asiakkaan sosiaalihuollon omatyöntekijä vastaa asiakkaan palvelukokonaisuuden tarkoituksenmukaisuudesta ja asiakkaan palvelutarpeen arvioinnista. Näin ollen palvelutuottajan tulee aina tiedottaa asiakkaan sosiaalihuollon omatyöntekijää asiakkaan tilanteesta tapahtuvista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta asiakkaan palvelutarpeisiin. Viivytyksettä tulee tiedottaa niissä tilanteissa, joissa asiakkaan tilanteesta tapahtuvat muutokset vaikuttavat palvelusetelipalvelun toteutumiseen ja/tai etenemiseen sekä erityisesti asiakkaan toimintakykyyn kohdistuvaa huolta herättävissä tilanteissa.

Väliraportit palautetaan 3 vk ennen jakson päättymistä sosiaalihuollon omatyöntekijälle. Loppuraportti palautetaan viimeistään 2 viikkoa jakson päättymisestä. Loppuraportin tulee sisältää koosteen, jossa tulee esiin palvelun tavoitteet ja niiden toteutumisten kuvaaminen, palvelun aikana toteutuneet muutokset, keinot ja esimerkit esiin nostaen sekä realistisen jatkosuunnitelman.

Raportti tulee toimittaa:

1. Asiakkaalle paperikopio.
2. Hyvinvointialueelle sovitulla toimitustavalla.

Palveluntuottaja on velvollinen täyttämään asiakaskohtaisen palveluntuottajapalautteen sekä keräämään asiakaspalautetta palvelun päättyessä hyvinvointialueen määrittämällä asiakaspalautelomakkeella (paperinen tai sähköinen). Asiakaskyselyn lisäksi hyvinvointialue voi järjestää asiakasraateja palveluihin osallistuneille henkilöille. Hyvinvointialue voi lisäksi määritellä palveluntuottajien käytettäväksi tarkoituksenmukaiseksi katsomiaan muita mittareita, joilla seurataan palvelujen laatua ja vaikuttavuutta.

Palveluntuottaja vastaa työvälineistä kirjaamiseen ja tiedonsiirtoon liittyen (mm. tietokone, tietoliikenneyhteys, virussuojaus, salattu sähköposti).

Asiakasasiakirjojen arkistointimenettely on kuvattu hyvinvointialueen yleisessä sääntökirjassa.

5 Palvelusetelin arvo ja hinnoittelu

Hyvinvointialue määrää palvelusetelin arvon. Asiakkaalle myönnettävän palvelusetelin kesto ja kokonaisarvo ovat yksilöllisiä, joten ne on määritelty sosiaalihuollon omatyöntekijän asiakkaalle tekemässä palvelupäätöksessä. Asiakkaan saaman setelin kokonaisarvo määräytyy asiakkaalle myönnettyjen palvelutuntien/ -päivien kokonaislukumäärän ja voimassa olevan vahvistetun palvelukohtaisen tunti-/päivähinnan perusteella (setelin arvo = myönnetty kokonaislukumäärä x päivähinta). Asiakkaan omatyöntekijä voi tarvittaessa jatkaa asiakkaan palvelun kestoa uudella palvelupäätöksellä ja –setelillä asiakkaan palvelutarpeen jatkussa ja palvelun ollessa edelleen tarkoituksenmukainen.

Kuntouttava työtoiminta

3.8.2023

Asiakas voi ensisijaisesti valita sellaisen palvelusetelituottajan, jonka toimipiste sijaitsee 0–20 km:n päässä asiakkaan asuinpaikasta. Palveluntuottajien puuttuessa lähialueelta tai asiakkaan erityisestä palvelutarpeenarvioinnissa todetusta palvelutarpeesta (mm. erityinen asiantuntijaosaaminen, palvelun toimintamuodon soveltuvuus) johtuen asiakkaalle voidaan myöntää lupa palveluntuottajan valitsemiseen myös edellä määritellyn lähialueen ulkopuolelta.

Kattohintaisten palveluseleiden hinnat on määritelty tämän sääntökirjan liitteessä (Liite 2)

Yksilövalmennus -seteli

- Voimassa 3–4 kuukautta
- Enintään 30 tuntia / jakso

Ryhmävalmennus - seteli

- Voimassa enintään 3–4 kuukautta
- Enintään 2 toimintapäivää / viikko

Kartoittava kuntouttava työtoiminta -seteli

- Voimassa 3–4 kuukautta
- Enintään 4 toimintapäivää/viikko

Työ- ja toimintakykyä edistävä kuntouttava työtoiminta -seteli

- Voimassa 3–4 kuukautta.
- Enintään 4 toimintapäivää/viikko

6 Laskutus hyvinvointialueelta ja asiakkaalta

Kuntouttavan työtoiminnan palvelusetelit ovat määräaikaista kattohintaista palveluseleitä, joiden enimmäishinnan hyvinvointialue on määritellyt. Palvelusetelin tulee kattaa kaikki palvelun toteuttamisesta ja tuottamisesta aiheutuvat kustannukset.

Palvelun järjestämisestä tai asiakkaan osallistumisesta palveluun ei saa aiheutua muita kuluja, jotka tulisi kattaa asiakkaan tai hyvinvointialueen varoista. Palveluntuottaja ei voi veloittaa asiakasta tai hyvinvointialuetta tutustumiskäynnistä.
